

dém, hvis jeg havde været Medlem af Folketinget, og de var blevet fremsat dér, idet jeg foreløbig vil holde mig til Hovedforslaget, det nye Lovforslag om Værgeraadsforsorg, som den højtærede Justitsminister gjorde Rede for, dog ikke med særlig Udførlighed, paa visse Punkter heller ikke med nogen lysende Klarhed.

Ved Lovforslagenes Fremsættelse er der foretaget væsentlige Ændringer i de grundlæggende Principper i den nugældende Lov. Det kan nemlig ikke nægtes — heri maa jeg give den ærede foregaaende Taler fuldstændig Ret —, at Værgeraadsinstitutionen aldrig er blevet det, den i hvert Fald fra mange Sider var tænkt som, og som den burde være blevet, nemlig en forstaaende Plejefader for de ulykkeligt stillede eller forvildede Børn, men tværtimod er blevet ret upopulær i store Kredse af Befolkningen, en Art Bussemand, hvilket har sat sit Præg baade paa Institutionen selv og paa Børnene, naturligvis ofte helt med Urette. Jeg har da set det som min Opgave som Medlem af denne Kommission og i Overensstemmelse med mit Partis Syn paa disse Spørgsmaal i første Række at tage Sigte paa en Ændring af dette Forhold og søge at gøre Institutionen mere folkelig, at gøre den populær, at gøre den til et Værn for de daarligt stillede Børn og ikke i første Række til en Politimyndighed. For at opnaa dette maatte efter min Mening for det første Værgeraadet selv have en mere folkelig Basis, saaledes at den almindelige Befolkning kunde faa større Tillid til denne Institution. For det andet maatte det enkelte Værgeraads Myndighed, Selvstyre udvides, og Overværgeraadets indskrænkes. For det tredje burde hele Værgeraadsinstitutionen sortere under det Ministerium, der i øvrigt varetager den almindelige offentlige Forsorg. For det fjerde maatte den gældende Lovs Karakter af en Art Straffelov i videst muligt Omfang forsvinde, og for det femte maatte Værgeraadsinstitutionens Omraade udvides, saaledes at alt det, der naturligt omfatter Forsorg og Tilsyn med Børn, kom til at sortere under denne Institution, som altsaa efter det her antydede vilde blive stærkt demokratiseret, og hvis Kompetence i Forhold til andre stedlige Myndigheders selvfølgelig ogsaa burde ordnes.

Der har naturligvis været mange andre Hensyn end de fem vejledende, jeg her har nævnt, der har været medbestemmende — ogsaa for mit eget Arbejde —, og der

er mange detaillerede Regler, der i og for sig tilsigter samme Formaal. Men i Hovedsagen vil jeg ved den Gennemgang af Lovforslagets Principper, jeg nu vil foretage, nøjes med at gaa ud fra disse fem Hovedsynspunkter, idet jeg paa Forhaand skal sige, at de glædeligvis i vidt Omfang har været delte af Kommissionens øvrige Medlemmer, paa visse Omraader i hvert Fald af Flertallet, desværre i noget mindre Grad af den højtærede Justitsminister, som paa væsentlige Punkter er mere konservativ end selv Kommissionens mest konservative, men sagkyndige Medlemmer.

Hvad det første Formaal angaar: at give Værgeraadsinstitutionen et langt mere folkeligt Præg, da var hele Kommissionen enig om, at det bedste Grundlag for Værgeraadene var direkte Valg fra Befolkningens Side, og et Flertal vilde have dette Synspunkt gennemført helt ud, medens et Mindretal vel vilde lade Præsten og Lægen forsvinde af Værgeraadet og lade Juristen paa Landet være uden Stemmeret, men ikke vilde give Slip paa en Lærer som fast Medlem af Værgeraadene. Den højtærede Justitsminister har ikke en Gang kunnet følge Mindretallet, men vil blive staaende ved den nuværende Metode, hvorefter det altsaa er Kommunalbestyrelserne, der vælger, og hvorefter visse Embedsmænd eller Borgere er fødte Medlemmer.

Forholdet bliver altsaa efter Forslaget udenfor Hovedstaden — den skal jeg straks komme til — det, at Kommunalbestyrelserne af de fem Værgeraadsmedlemmer i Landkommunerne vælger de 4, hvoraf det ene af sin egen Midte, medens det femte Medlem foreslaas valgt af Lærerpersonalet og selv skal være Lærer eller Lærerinde. Den højtærede Justitsminister har her kun foretaget den Ændring i de nugældende Regler, at han har erstattet Præsten med en Kvinde. For øvrigt ser man ved dette Forslag den Ejendommelighed, at man i selve Loven vil bestemme, hvilket Antal Kvinder det er passende at vælge til Medlemmer af Værgeraadene. Den Bestemmelse, synes jeg, er meget ejendommelig; jeg skal ikke sige andet om den. For Købstædernes Vedkommende forsvinder Præsten ligesom paa Landet som født Medlem, men man bevarer Juristen, Lægen og Læreren. Det er efter vor Mening netop disse fødte Medlemmer, der giver Værgeraadsinstitutionen et mindre folkeligt Præg, og jeg indrømmer ikke, at den Sagkundskab, der kan vindes ved at have disse med, ikke kan vindes paa anden Maade end ved at gøre dem til fødte Medlemmer